Wat doen ganzen met gras en grasland?

Praktijkonderzoek naar ganzenbegrazing op agrarisch grasland

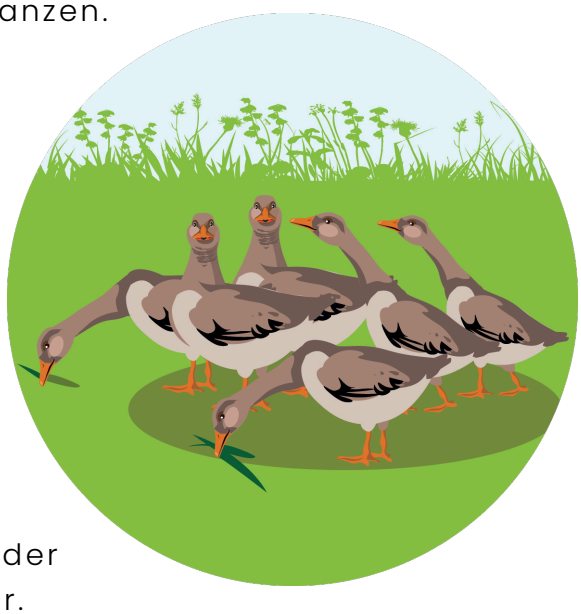
Ganzen eten gras op landbouwpercelen. Dat kan gevolgen hebben voor de grasgroei, de opbrengst en de kwaliteit van het gras en de grasmat. Maar hoe groot zijn die gevolgen? En wanneer ontstaat er werkelijk schade? FBE Noord-Holland onderzoekt dit in de praktijk.

Wat is de vraag?

In het onderzoek staan twee vragen centraal. Wat doen ganzen met gras en met graspercelen? En welke factoren spelen daarbij een rol?
Ganzen eten gras dat boeren gebruiken als voer voor hun vee. Daardoor kan er minder gras beschikbaar zijn. Maar hoeveel invloed hebben ganzen op de groei van het gras? Hoe beïnvloeden ze de snelheid waarmee het groeit? En verandert de kwaliteit van het gras en van het perceel?
Met dit onderzoek wil de FBE vaststellen welke effecten ganzenbegrazing heeft op de hoeveelheid én de kwaliteit van het gras en het perceel.

Hoe meten we het?

We kijken naar grasgroei met en zonder ganzen. Op hetzelfde perceel vergelijken onderzoekers twee soorten meetplekken. Op een open meetplek kunnen ganzen gewoon grazen. Op een andere plek staat een klein kooitje dat ganzenbegrazing tegenhoudt.
Door de grasgroei, opbrengst en kwaliteit op beide plekken te meten, kunnen onderzoekers bepalen welke verschillen samenhangen met ganzenbegrazing. Ook volgen ze de aanwezigheid van ganzen en meten ze onder andere bodemvochtigheid en temperatuur.

Welke factoren spelen een rol?

Niet elk perceel is hetzelfde. De gevolgen van ganzenbegrazing kunnen daarom per perceel en per seizoen verschillen.
In het onderzoek houden we rekening met acht factoren die invloed kunnen hebben:

- Moment van begrazing: in welk seizoen grazen de ganzen?
- Ganzensoort: welke ganzen eten van het gras?
- Begrazingsdruk: hoeveel ganzen grazen er en hoe intensief
- Bodemtype: op welke grond groeit het gras?
- Weer: welke invloed hebben temperatuur en neerslag?
- Water: hoe nat is de bodem en hoe hoog staat het grondwater?
- Perceelbeheer: wanneer en hoe wordt er gemaaid, bemest of beweid?
- Grasmat: welke soorten planten en kruiden groeien er en wat is de toestand van de grasmat?

Wat willen we uiteindelijk weten?

Met het onderzoek willen we leren wanneer ganzenbegrazing wel of niet tot schade leidt.
Niet iedere gans die gras eet, veroorzaakt automatisch economische schade. Dat hangt onder meer af van hoeveel gras verloren gaat, of het gras zich herstelt en of de kwaliteit van de oogst verandert.
We onderzoeken wat dit betekent voor de opbrengst van het perceel en welke extra kosten een agrariër hierdoor mogelijk maakt.
Met die kennis kunnen we beter bepalen wanneer, waar en onder welke omstandigheden ganzen schade veroorzaken. Zo kunnen maatregelen om schade te voorkomen en het beheer van ganzen beter worden afgestemd op de situatie.

Het onderzoek in cijfers

- het onderzoek beslaat ongeveer 30 percelen
- circa 10 agrarische bedrijven doen mee
- er zijn meer dan 400 meetpunten
- we doen 3 jaar lang elke 2 weken nieuwe metingen
- het totale onderzoek duurt 4 jaar